

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
MARIAN BANAŚ

KAP.410.001.01.2022

Jacek Chlebny
Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego
ul. Gabriela Piotra Boduena 3/5
00-011 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/001 Wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 05 – Naczelnny Sąd Administracyjny

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Naczelny Sąd Administracyjny – ul. Gabriela Piotra Boduena 3/5, 00-011 Warszawa (dalej: NSA lub Sąd).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jacek Chlebny, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego (dalej: Prezes NSA) od 18 lutego 2022 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Marek Zirk-Sadowski, Prezes NSA, od 17 lutego 2016 r. do 17 lutego 2022 r. (akta kontroli str. 5-6)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli – Departament Administracji Publicznej.
Kontrolerzy	Iwona Kasprzyk-Młynarczyk, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/18/2021 z 12 stycznia 2022 r. Krzysztof Matuszek, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr KAP/19/2021 z 12 stycznia 2022 r. (akta kontroli str. 1-4)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2021, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta² części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny oraz ocena wykonania planu finansowego NSA (dysponenta III stopnia). Ocenie podlegały w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none">– realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,– sporządzanie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2021 r. w zakresie operacji finansowych,– system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,– nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ (dalej: ufp), w tym nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek⁴. <p>Ponadto, przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.</p>
--------------	--

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

² Dysponentem części budżetowej 05 – Naczelny Sąd Administracyjny jest Prezes NSA będący jednocześnie dysponentem środków budżetowych III stopnia.

³ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.

⁴ Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego podlega 16 dysponentów środków budżetowych III stopnia (prezesi wojewódzkich sądów administracyjnych).

Zakres kontroli

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy realizacji wydatków budżetu państwa, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonywanych w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny w trakcie roku budżetowego,
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad,
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 05 limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków NSA (dysponenta III stopnia),
- kontroli prawidłowości udzielania i realizacji wybranych zamówień publicznych,
- analizy stanu zobowiązań,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa przez podległe jednostki finansowane w ramach części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny.

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny wykorzystano również wyniki kontroli wykonania planu finansowego na 2021 r. Naczelnego Sądu Administracyjnego (dysponenta III stopnia).

W części 05 nie realizowano wydatków na projekty finansowane w ramach budżetu środków europejskich.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. w części 05 – Naczelny Sąd Administracyjny.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W wyniku kontroli 8,0% zrealizowanych wydatków NSA dysponenta III stopnia budżetu państwa (1,9% wydatków części 05) stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w upf i aktach wykonawczych. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie zaopiniowała łączne roczne sprawozdania budżetowe za 2021 r. oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2021 r., które zostały sporządzone na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów oraz jednostkowych NSA (dysponenta III stopnia).

Sprawowane przez dysponenta części 05 nadzór i kontrola nad wykonaniem budżetu, o których mowa w art. 175 ust. 1 i 2 upf, były skuteczne.

⁵ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2021 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

W ustawie budżetowej⁷ dochody budżetu państwa w części 05 zostały zaplanowane w kwocie 48 490,0 tys. zł. Zrealizowano dochody w wysokości 51 936,5 tys. zł, tj. wyższej o 7,1% niż kwota planowana. Pochodziły one głównie z wpływów z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowań przed sądami administracyjnymi⁸ (43 696,9 tys. zł) oraz z nieplanowanych jednorazowych spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych⁹ (5642,4 tys. zł). W porównaniu do 2020 r. wykonane dochody były wyższe o 14,3% (o 6514,6 tys. zł), głównie w związku z wyższymi wpływami z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowań przed sądami administracyjnymi.

Zrealizowane przez NSA (dysponenta III stopnia) dochody w 2021 r. wyniosły 2209,3 tys. zł i były wyższe od planowanych o 19,0% (o 353,3 tys. zł). Wynikało to głównie z wpływów ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych oraz z kar i odszkodowań wynikających z umów. W porównaniu do 2020 r. były niższe o 5,5% (o 128,0 tys. zł).

(akta kontroli str.1023, 1031-1034, 1041, 1046-1047, 1051, 1058, 1101, 1108-1109, 1113, 1123, 1128)

Na koniec 2021 r., według rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych¹⁰, w części 05 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 1182,9 tys. zł, w tym zaległości netto stanowiły 382,4 tys. zł. W porównaniu z rokiem 2020 należności ogółem były niższe o 15,4 tys. zł, a zaległości netto niższe o 67,2 tys. zł. Spadek poziomu zaległości spowodowany był głównie wpłatami kar i odszkodowań wynikających z umów oraz wpłatami grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych.

(akta kontroli str. 969-978, 1108-1109, 1023, 1031-1034, 1118-1119, 1122-1123)

Na koniec 2021 r. w NSA (u dysponenta III stopnia) wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w wysokości 877,7 tys. zł, w tym zaległości netto w kwocie 77,4 tys. zł¹¹. W porównaniu z 2020 r. należności były wyższe o 34,0 tys. zł a zaległości netto były niższe o 17,7 tys. zł. Powodem było naliczenie w 2021 r. kolejnych odsetek od zaległych wpłat czynszu za korzystanie z lokalu w budynku przy ul. Jasnej 6

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Ustawa budżetowa na rok 2021 z dnia 20 stycznia 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 190, ze zm.).

⁸ Paragraf 0630 - Wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych oraz innych opłat uiszczanych na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego i prokuratorowskiego.

⁹ Paragraf 0700 - Wpływy ze spłat oprocentowanych pożyczek udzielonych sędziom i prokuratorom na zaspokojenie ich potrzeb mieszkaniowych.

¹⁰ Korekta sprawozdania Rb-27 z 25 marca 2022 r.

¹¹ Według rocznego sprawozdania jednostkowego Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych oraz jego korekty z 24 marca 2021 r.

w Warszawie w łącznej kwocie 2,3 tys. zł. Spadek zaległości netto wynikał natomiast m.in. z wpłaty w styczniu 2021 r. zasądzonego¹² na rzecz NSA odszkodowania w kwocie 20,0 tys. zł.

NSA (dysponent III stopnia) podejmował działania w celu odzyskania zaległych należności. Jednakże 14 lutego 2022 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy-Mokotowa umorzył część postępowań¹³ egzekucyjnych dotyczących zaległych wpłat czynszu za korzystanie z lokalu w budynku przy ul. Jasnej 6 w Warszawie, z uwagi na bezskuteczność egzekucji.

(akta kontroli str. 1023, 1101, 1177-1200, 1205-1223)

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

Wydatki budżetu państwa w części 05 zostały zrealizowane w kwocie 542 858,8 tys. zł, co stanowiło 97,6% planu po zmianach (556 086,0 tys. zł). W porównaniu do roku 2020 wydatki wzrosły o 28 801,1 tys. zł, tj. o 5,6%.

Wydatki budżetu państwa w NSA (dysponent III stopnia) wyniosły 134 146,6 tys. zł i były o 1,8% niższe od planu po zmianach (136 568,8 tys. zł) i o 2,7% wyższe niż w 2020 r. (wzrost o 3486,2 tys. zł).

Wzrost wydatków w porównaniu do roku ubiegłego, zarówno w części 05, jak i w NSA (u dysponenta III stopnia) wynikał głównie z zakupu dodatkowego budynku na potrzeby Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (dalej: WSA) w Warszawie.

(akta kontroli str. 1035-1037, 1063-1066, 1102-1107, 1132-1137)

Dysponent części 05, po oszacowaniu nadmiaru posiadanych środków budżetowych, podjął pięć decyzji o blokowaniu wydatków¹⁴ na łączną kwotę 42 016,0 tys. zł, tj. 7,3% pierwotnego planu finansowego¹⁵. Blokady wprowadzono m.in. w związku z:

- nieobsadzeniem stanowisk sędziowskich i asesorskich w NSA i w WSA, niższym niż planowany poziomem wydatków z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, niższym niż planowany poziomem zatrudnienia oraz niższym od planowanego poziomem odejść sędziów w stan spoczynku i tym samym niższymi niż planowano wydatkami z tytułu wynagrodzeń oraz uposażeń dla sędziów w stanie spoczynku (na łączną kwotę¹⁶ 41 200,0 tys. zł),
- oszczędnościami powstałymi w trakcie realizowania zamówień publicznych (na łączną kwotę¹⁷ 436,0 tys. zł),

¹² Sygn. akt V ACa 833/17.

¹³ Sygn. akt Km 6/19, 28/19, 94/19.

¹⁴ Zarządzenia Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego: nr 46 z dnia 8 listopada 2021 r., nr 56 z dnia 22 grudnia 2021 r. oraz Zarządzenia Szefa Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego: nr 2 z 28 grudnia 2021 r., nr 3 z 28 grudnia 2021 r.

¹⁵ Pierwotnie planowane łączne wydatki dla części 05 na 2021 r. wynosiły 577 806,0 tys. zł.

¹⁶ Blokady w rozdziale 75102 w § 4030 na łączną kwotę 33 775,0 tys. zł, w rozdziale 75102 w § 4040 na łączną kwotę 2 282,0 tys. zł oraz w rozdziale 75312 w § 3110 na łączną kwotę 5 143,0 tys. zł.

¹⁷ Blokady w rozdziale 75102 w § 6060 na łączną kwotę 314,0 tys. zł dla dysponenta III stopnia oraz w rozdziale 75102 w § 6060 na łączną kwotę 122,0 tys. zł w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w: Bydgoszczy, Gliwicach, Łodzi, Rzeszowie i we Wrocławiu. Korzystne cenowo dla sądów administracyjnych rozstrzygnięcia postępowań w sprawie zamówień publicznych dotyczyły m.in. zakupu terminali do wideokonferencji, urządzenia do kontroli bagażu, serwera, centrali przeciwpożarowej, bramki do wykrywania metalu.

- przesunięciem do realizacji na przyszłe lata budżetowe części zadania polegającego na informatyzacji postępowania sądownoadministracyjnego z uwzględnieniem zmiany koncepcji jego wykonania – opracowanie szczegółowej dokumentacji projektowej we własnym zakresie¹⁸ oraz udzielenie zamówienia publicznego na kompleksowe wykonanie systemu informatycznego obsługującego postępowania sądownoadministracyjne podmiotowi zewnętrznemu (na łączną kwotę¹⁹ 380,0 tys. zł).

Wydatki zablokowano niezwłocznie po zaistnieniu przesłanek uzasadniających ich blokadę.

(akta kontroli str. 646-689, 723-730, 738-741, 1174-1176)

Szef Kancelarii Prezesa NSA wskazał, że Minister Finansów, na polecenie Prezesa Rady Ministrów, wydane na podstawie art. 15 z pkt 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych²⁰ w związku z art. 69 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw²¹, wydał dwie decyzje przenoszące środki finansowe z części 05 do nowoutworzonych rezerw celowych:

- decyzją z 3 grudnia 2021 r. utworzono rezerwę celową poz. 72 pn. *Rezerwa na wpłatę Funduszu Przeciwdziałania COVID-19* i przeniesiono do niej środki w łącznej kwocie 32 975,0 tys. zł,
- decyzją z 29 grudnia 2021 r. utworzono rezerwę celową poz. 73 pn. *Rezerwa na wpłatę do Funduszu Przeciwdziałania COVID-19* i przeniesiono do niej środki w łącznej kwocie 9041,0 tys. zł.

Powyższymi decyzjami objęto wydatki, które dysponent części 05 zablokował na podstawie art. 177 ust. 1 ufp, dlatego też nie miały one wpływu na realizację zadań.

(akta kontroli str. 1232-1244)

W części 05 w 2021 r. nie zwiększono planu wydatków z rezerwy ogólnej i rezerw celowych. Dysponent części 05 nie udzielał także dotacji w 2021 r. oraz nie otrzymał żadnych obligacji Ministra Finansów.

(akta kontroli str. 723-730, 1068-1073)

Wydatki na wynagrodzenia²² w części 05 w 2021 r. wyniosły 371 235,1 tys. zł, co stanowiło 98,7% planu po zmianach (376 117,0 tys. zł) i w porównaniu do 2020 r. były niższe o 2,6 tys. zł (o 0,7%). Przyczyną był niższy poziom zatrudnienia oraz niższy poziom wypłaconych nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych.

¹⁸ Decyzja nr 8 Szefa Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 września 2021 r. w sprawie powołania grupy zadaniowej do przygotowania merytorycznej dokumentacji (specyfikacji technologicznej) postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie i wdrożenie systemu teleinformatycznego do obsługi sekretariatów procesowych sądów administracyjnych, ze zm.

¹⁹ Blokada w rozdziale 75102 w § 6060 na łączną kwotę 380,0 tys. zł.

²⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.

²¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 568, ze zm.

²² Według korekty sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa dla dysponenta części 05.

Ponadto w 2021 r. w części 05 nie było waloryzacji poziomu wynagrodzeń korpusu orzeczniczego²³.

W NSA (dysponent III stopnia) wydatki na wynagrodzenia wyniosły 86 674,8 tys. zł i stanowiły 98,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2020 r. były niższe o 5,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 609-611, 625-636, 706-716, 1102-1107, 1225-1242)

Według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego w części 05 w 2021 r. wyniosło 12 486,2 zł. W porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2020 r. (12 595,3 zł) było niższe o 109,1 zł, tj. o 0,9%. Przeciętne zatrudnienie (według sprawozdania Rb-70, w przeliczeniu na pełne etaty) w 2021 r. w części 05 wyniosło 2252 osoby i było o sześć osób niższe, niż w 2020 r. (zmiana stanu zatrudnienia o 0,3% w 17 sądach administracyjnych).

Nie zostały przekroczone limity środków finansowych na 2021 r. na wynagrodzenia i stan zatrudnienia.

(akta kontroli str. 625-636, 1105-1108, 1110-1112)

W 2021 r. w NSA (dysponent III stopnia) realizował dwie umowy zlecenia, które zawarto na okres dłuższy niż sześć miesięcy, w ramach których zadania²⁴ wykonywały dwie osoby, w tym jeden pracownik Kancelarii Prezesa NSA. Wydatki na realizację tych umów w 2021 r. wyniosły łącznie 33,4 tys. zł i były niższe od wydatków poniesionych w 2020 r. o 3,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 605-608, 612, 615-624)

W 2021 r. w części 05 zrealizowano wydatki majątkowe w łącznej kwocie 23 661,5 tys. zł, co stanowiło 99,7% planu po zmianach (23 728,0 tys. zł) oraz 162,7% pierwotnie planowanych wydatków (14 544,0 tys. zł)²⁵. W porównaniu do roku 2020 nastąpił wzrost wydatków o 18 523,2 tys. zł, tj. o 355,9%. W trakcie roku, na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2, w zw. z art. 177 ust. 3 pkt 2 ufp, Szef Kancelarii Prezesa NSA dokonał blokady wydatków majątkowych w łącznej kwocie 816,0 tys. zł²⁶.

W ramach pierwotnie zaplanowanej kwoty wydatków majątkowych w planie rzeczowym ujęto do realizacji pięć²⁷ zadań. W trakcie roku budżetowego zrezygnowano²⁸ z dwóch zadań dotyczących robót budowlanych na łączną kwotę

²³ Na podstawie art. 12 i 13 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. z 2020 r. poz. 2400).

²⁴ Jedna osoba wykonywała czynności związane m.in. z opracowaniem koncepcji informatyzacji postępowania sądowniczo-administracyjnego oraz projektowaniem funkcjonalnym i technicznym systemu informatycznego dla obsługi postępowania sądowniczo-administracyjnego, druga osoba wykonywała zadania redaktora tematycznego Zeszytów Naukowych Sądownictwa Administracyjnego.

²⁵ Plan wydatków inwestycyjnych został zwiększony o 10 000 tys. zł na podstawie art. 1 pkt 13 ustawy z dnia 1 października 2021 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2021 października 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1900).

²⁶ Zarządzenie nr 2 i nr 3 Szefa Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie blokowania planowanych wydatków na 2021 rok.

²⁷ Zadania to: Roboty budowlane w budynku przy ul. G. Boduena 3/5 w Warszawie, Zakup nieruchomości dla Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, Roboty budowlane w budynku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, Informatyzacja, Sprzęt i urządzenia techniczne.

²⁸ Decyzja Szefa Kancelarii Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z 9 sierpnia 2021 r.

2200 tys. zł²⁹ m.in. z powodu utraty efektywności ekonomicznej³⁰. Środki te zostały przeniesione do zadania *Zakup nieruchomości dla WSA w Warszawie*, zgodnie z wnioskiem WSA. Stwierdzono, że dokonywane zmiany zadań były celowe.

Pozostałe dwa zadania zostały wykonane zgodnie z planem, w wyniku ich realizacji dokonano zakupów m.in. serwerów, systemu elektronicznego terminarza rozpraw, urządzeń do kontroli bagażu, centrali przeciwpożarowej, bramkowych wykrywaczy metalu. W dziewięciu WSA zwiększono możliwość przeprowadzania rozpraw na odległość, poprzez zakup m.in. 14 zestawów terminali do wideokonferencji, 12 zestawów do prowadzenia i transmisji rozpraw na odległość.

Dysponent (III stopnia) pierwotnie zaplanował wydatki majątkowe w kwocie 4485 tys. zł. W trakcie roku plan wydatków majątkowych zmniejszono do 1167,0 tys. zł i był on niższy od planu na 2020 r. o 766,8 tys. zł, tj. o 39,6%. Łącznie wydatkowano 1159,4 tys. zł, tj. 99,3% planu po zmianach.

Do realizacji w 2021 r. po zmianach zaplanowano sześć zadań³¹. Zrezygnowano z dwóch zadań³² m.in. z powodu konieczności zakupu i instalacji systemu przyzywowego w 20 toaletach dla osób niepełnosprawnych w budynku NSA. Pozostałe zadania zostały zrealizowane w całości. Na ww. zadania poniesiono wydatki w łącznej kwocie 1159,4 tys. zł.

(akta kontroli str. 690-730, 905-927, 964-967, 1225-1242)

Zobowiązania w części 05 na koniec 2021 r. wyniosły 27 731,7 tys. zł i były wyższe o 0,6% niż kwota zobowiązań na koniec 2020 r. (27 599,8 tys. zł). Największy udział miały zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego (23 181,4 tys. zł) oraz składek na ubezpieczenie społeczne (2103,1 tys. zł). Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

(akta kontroli str. 1035-1037, 1051-1056, 1105-1107, 1110-1111, 1122-1124)

Szczegółowym badaniem objęto prawidłowość realizacji wydatków (w tym prawidłowość wyboru trybów udzielania zamówień publicznych oraz stosowania wyłączeń ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³³, dalej: ustawa Pzp) w kwocie 10 745,8 tys. zł (bieżących – 9743,1 tys. zł i majątkowych – 1002,7 tys. zł) poniesionych w 2021 r. przez NSA (dysponent III stopnia).

Zbadana kwota stanowiła 1,9% wydatków budżetu państwa w części 05 (8,0% wydatków dysponenta III stopnia).

Doboru próby wydatków dokonano na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów księgowych i odpowiadających im dowodów księgowych dotyczących pozapłacowych wydatków kontrolowanej jednostki³⁴. Próba do badania

²⁹ Zadania: Roboty budowlane w budynku przy ul. G. Boduena 3/5 w Warszawie oraz Roboty budowlane w budynku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

³⁰ W zadaniu Roboty budowlane w budynku przy ul. G. Boduena 3/5 w Warszawie zaistniała potrzeba wprowadzenia licznych zmian architektonicznych podyktowanych m.in. decyzjami właściwych organów.

³¹ Były to zadania: Modernizacja systemu CCTV w budynku NSA przy ul. G. Boduena 3/5 w Warszawie, Komputeryzacja, Informatyzacja postępowania sądowoadministracyjnego, Kserokopiarka – urządzenie wielofunkcyjne, System przyzywowy, Samochód osobowy.

³² Były to zadania: Roboty budowlane w budynku przy ul. G. Boduena 3/5 w Warszawie, Wymiana oświetlenia w budynku NSA przy ul. G. Boduena 3/5 w Warszawie.

³³ Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm. Uchylona z dniem 1 stycznia 2021 r. Badane postępowanie zostało rozpoczęte przed 1 stycznia 2021 r.

³⁴ Dobór losowy z danych za 10 miesięcy i dobór celowy dokonany po przeglądzie danych za 12 miesięcy 2021 r.

wylosowana z zastosowaniem metody monetarnej (MUS – z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości) obejmowała 46 dowodów księgowych na łączną kwotę 5382,8 tys. zł oraz dobrano w sposób celowy (wg osądu kontrolera) 78 dowodów księgowych w łącznej kwocie 5363,0 tys. zł.

(akta kontroli str. 83-134, 1245-1306)

W ramach powyższej próby badaniem objęto prawidłowość stosowania procedur określonych w ustawie Pzp w odniesieniu do czterech postępowań³⁵ o udzielenie zamówienia publicznego o łącznej wartości 11 062,41 tys. zł (w 2021 r. wydatkowano kwotę 2627,8 tys. zł) udzielonych przez NSA (dysponenta III stopnia). Jedno postępowanie (na zapewnienie prawidłowego i bezawaryjnego działania infrastruktury technicznej w budynkach Sądu³⁶) zostało przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego. Trzy postępowania (na dostawę mebli biurowych³⁷, zakup osobowego samochodu służbowego³⁸ oraz świadczenie usługi zewnętrznej ekipy awaryjnej w sytuacjach wystąpienia zdarzenia radiacyjnego³⁹ w budynkach NSA przy ul. G. Boduena 3/5 oraz przy ul. Jasnej 6 – każde zamówienie o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30,0 tys. euro) przeprowadzono bez zastosowania ustawy Pzp, na podstawie regulacji wewnętrznych NSA⁴⁰.

(akta kontroli str. 135-162, 257-264, 276-351, 364-504, 534-559, 900-916, 982-984, CD_1)

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że wydatków dokonywano zgodnie z przepisami, planem finansowym oraz umowami, na zadania służące realizacji celów jednostki oraz przy zachowaniu prawidłowych trybów zamówień publicznych. W wyniku analizy badanych postępowań nie stwierdzono naruszeń przepisów ustawy Pzp.

W NSA terminowo opracowano i opublikowano na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej oraz w Biuletynie Zamówień Publicznych plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych w 2021 roku wraz z jego sześcioma aktualizacjami. Sporządzono i terminowo przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych dwa⁴¹ roczne sprawozdania o udzielonych w 2021 r. zamówieniach.

(akta kontroli str. 188-256, 560-604)

Prezes NSA sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu części 05, które polegały w szczególności na sporządzaniu okresowych ocen wykonania dochodów i wydatków budżetowych (w tym zaangażowania planu wydatków), przeprowadzaniu

³⁵ W 2021 r. Naczelny Sąd Administracyjny nie realizował zamówień publicznych na podstawie przepisów tarcz antykrzysowych lub ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1846, ze zm).

³⁶ Łączna wartość umowy nr 11/WAG/ZamPubl/2021 z 16 lutego 2021 r. zawartej na 48 miesięcy wynosi 10 775,82 tys. zł. W 2021 r. wydatkowano łącznie 2341,17 tys. zł.

³⁷ W 2021 r. wydatkowano łącznie 125,50 tys. zł.

³⁸ W 2021 r. wydatkowano 155,5 tys. zł.

³⁹ W 2021 r. wydatkowano łącznie 5,60 tys. zł.

⁴⁰ Zarządzenie nr 13 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 29 czerwca 2017 r. w sprawie wydatkowania środków publicznych oraz trybu postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych przez Naczelny Sąd Administracyjny, ze zm. Zmienione zarządzeniem nr 1 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 stycznia 2021 r. w sprawie wydatkowania środków publicznych oraz trybu postępowania przy udzielaniu zamówień publicznych przez Naczelny Sąd Administracyjny, ze zm.

⁴¹ W 2020 r. wszczęto sześć postępowań, natomiast umowy zawarto w 2021 r., a w 2021 r. rozpoczęto siedem postępowań, dla których zostały podpisane umowy.

kontroli gospodarki finansowej w WSA w: Białymstoku, Gorzowie Wielkopolskim, Gliwicach, Kielcach, Krakowie, Poznaniu, Lublinie, Warszawie, Szczecinie, weryfikacji prawidłowości danych ujętych w sprawozdawczości budżetowej oraz zapewnieniu prowadzenia zadań audytowych. Szef Kancelarii Prezesa NSA, poinformował, że kontrole przeprowadzane systematycznie w WSA w około rocznych odstępach, umożliwiają obiektywną ocenę, w tym także weryfikację rezultatów wdrożonych rozwiązań.

(akta kontroli str. 41-82, 723-730, 742-879, 1149-1173, 1224-1242)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2021 r. przez NSA w zakresie wydatków.

Badane wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w ufp, a postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzono zgodnie z ustawą Pzp i zasadami udzielania zamówień publicznych w NSA. Nie stwierdzono niecelowego i niegospodarnego wydatkowania środków publicznych.

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

3. Sprawozdawczość

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych łącznych sprawozdań za 2021 r. przez dysponenta części 05 – Naczelnego Sądu Administracyjnego i sprawozdań jednostkowych NSA (dysponent III stopnia):

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2021 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 05 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 83-134, 990, 1016-1144, 1022-1066)

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych w części 05 dokonano korekty rocznych sprawozdań (jednostkowych NSA i łącznych części 05) Rb-27, Rb-28 i Rb-BZ1 oraz za IV kwartał Rb-N, w związku z wpływem dowodów księgowych dotyczących 2021 roku. Zmianie uległy następujące sumy sprawozdawcze:

- w Rb-27 – należności (saldo początkowe plus przypisy minus odpisy), należności ogółem wzrosły o 7,0 tys. zł, z uwagi na wpływy z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych,
- w Rb-28 i Rb-BZ1 – zobowiązania wzrosły o 12,3 tys. zł, w tym m.in. z tytułu wydatków na honoraria oraz wydatków na nagrody i wydatki niezaliczane do wynagrodzeń,
- w Rb-N – pozostałe należności wzrosły o 23,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 1071-1072, 1097-1109, 1138-1148)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez NSA sprawozdania budżetowe oraz sprawozdania w zakresie operacji finansowych.

Sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo, a kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych objętego kontrolą dysponenta III stopnia były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

V. Uwagi i wnioski

Wnioski i uwagi

Najwyższa Izba Kontroli, w związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, nie formułuje wniosków i uwag.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁴² umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa, ... kwietnia 2022 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Marian Banaś

.....
podpis

⁴² Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

